ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан біологічного факультету
_____ Ю.О.Омельянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)
«_28_» ____08____ 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ
(назва навчальної дисципліни)
підготовки _____бакалавра___
(назва освітнього ступеня)
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини)
(назва)
спеціальності 014 Середня освіта
(шифр, назва спеціальності)
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва)

Викладачі: Перетятько Вікторія Віталіївна, к.пед.н., доцент кафедри хімії

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри хімії

Протокол № 1 від "26" 08 2026 р.
в.о. завідувача кафедри хімії

_____ В.І. Генчева
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ В.В. Перетятько
(підпис) (ініціали, прізвище)

2026

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Методика навчання біології

Зв`язок з викладачем:
E-mail: viktoriyaperetyatko@np.znu.edu.ua
СЕЗН ЗНУ повідомлення: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17670#section-1
Телефон: (097) 528 0780
Інші засоби зв'язку: *Viber, Telegram*
Кафедра: хімії**,** ІІІ корпус, ауд. 303

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальний курс є логічною частиною системи професійної підготовки вчителя біології та здоров'я людини у ЗВО, спрямованою на формування у майбутнього педагога.

Відповідно до положень «Концепції Нової української школи», в процесі вивчення шкільного курсу біології забезпечується перехід від предметоцентризму до дитиноцентризму, щоб теза «навчати учня, а не викладати предмет» стала дієвою, а не залишалася гаслом. На підставі визначеного у Концепції компетентнісного підходу, знання учнів мають бути не багажем «про всяк випадок», а ключем до розв'язання проблем, забезпечення успішної самореалізації в соціумі, облаштування особистого життя. Тому кожен шкільний навчальний предмет, і біологія зокрема, розглядається як засіб розвитку особистості учня. Для успішної реалізації завдань Концепції НУШ необхідно забезпечити фундаментальну, наукову, загальнокультурну та практичну підготовку фахівців. Саме на реалізацію цих завдань спрямована методична підготовка майбутнього вчителя біології та здоров'я людини.

У системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) важливе місце займає обов'язкова навчальна дисципліна «Методика навчання біології». Вона виконує інтегруючу функцію щодо трансформування набутих студентами теоретичних знань у площину практичного їх застосування в майбутній педагогічній діяльності.

Метою курсу є: формування у студентів системи знань про закономірності процесів навчання та виховання учнів, обумовлені специфікою шкільного предмету «Біологія», а також системи вмінь і навичок застосування біологічних та методичних знань для вирішення навчально-виховних та науково-методичних завдань, з врахуванням вікових й соціально-психологічних особливостей учнів у певних педагогічних ситуаціях.

Завданням вивчення курсу є :

– оволодіння студентами сучасними досягненнями методичної науки й практики, досвідом роботи шкіл різних типів;

– формування в студентів педагогічних вмінь та навичок із моделювання та впровадження різних форм навчальних занять, позаурочної та позакласної роботи з біології в базовій школі;

– формування особистості вчителя біології, здатного не тільки забезпечувати формування предметної компетентності учнів з навчального предмету «Біологія» на засадах педагогіки партнерства, а й забезпечувати розвиток і соціалізацію особистості учнів, формування ключових компетентностей та наскрізних умінь, їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення та поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

Міждисциплінарні зв'язки: *пререквізитами* вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання біології» ґрунтується на знаннях і уміннях студентів, що вони набули під час вивчення навчальних дисциплін «Психологія», «Педагогіка» «Ботаніка», «Зоологія», «Анатомія людини», «Фізіологія людини та тварин».

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Методика навчання біології

Навчальна дисципліна «Методика навчання біології» забезпечує студентами знаннями і компетентностями, необхідними для вивчення навчальної дисципліни «Сучасні дидактичні засоби навчання» та сприяє успішності проходження студентами виробничої педагогічної практики і подальшої професійної діяльності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Семестр	5-й
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Лекційні заняття	32 год.
Практичні заняття	16 год.
Самостійна робота	72 год.
Консультації	Поточні консультації проводяться щочетверга з 14.30 до 16 год на платформі ZOOM (Ідентифікатор 836 740 3270, пароль 55555), Viber, Telegram за попередньою домовленістю за телефоном: (097) 528-07-80 (у робочий час).
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17670#section-1

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
ЗК 4. Здатність працювати в команді.	Практичні завдання, розв'язування ситуаційних і проблемних завдань, метод моделювання	Виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання)	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
СПК 6. Здатність застосовувати методи й засоби навчання біології для розвитку здібностей учнів	Лекція, бесіда, практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 2. *Оперує* базовими категоріями та поняттями спеціальності	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 4. *Застосовує* міжнародні й національні стандарти та досвід у професійній діяльності	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.

РН 5. *Здатний проектувати* психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 7. *Знає* історичні етапи розвитку середньої освіти в Україні і світі, біологічної освіти та здоров'язбережувальних технологій	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 8. *Знає та розуміє і здатний використовувати* принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання біології та основ здоров'я в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), *добирає і застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків біології та основ здоров'я	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 9. *Знає та розуміє* особливості навчання різнорідних груп учнів, *застосовує* диференціацію навчання, *організовує* освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів; *комбінує* педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології з метою формування здорового способу життя, розвитку здоров'язбережувальних умінь і навичок, фізичних якостей у представників різних груп населення; самостійно *розробляє* методики й технології для інтегрального гармонійного розвитку людини	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.

РН 11. *Знає* біологічну і хімічну термінологію, термінологію наук про здоров'я, *розуміє* основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки та наук про здоров'я, *застосовує* засоби оцінки рівня складових здоров'я людини (фізичної, психічної, соціальної й духовної)	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 12. *Знає* сучасну систему живих організмів та методологію систематики, будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів; основні закони й положення хімії, біохімії, молекулярної біології, біофізики, генетики, еволюційної біології, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення, *характеризує* живі організми й системи різного рівня з використанням методів сучасної біології, володіє різними методами розв'язування задач з біології.	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 13. *Знає* будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, *створює* індивідуальні оздоровчі програми, *застосовує* методи валеологічної профілактики та оздоровлення, здоров'язбережувальні технології	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 14. *Уміє* застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження,	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.

класифікацію, значення, використання та поширення		
РН 15. *Виконує* експериментальні польові та лабораторні дослідження, *уміє* виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії, самостійно *вимірює* антропометричні, фізіометричні й функціональні показники за допомогою апаратної та інструментальної діагностики, *використовує* біоетичні принципи проведення валеологічних експериментів, *інтерпретує* результати досліджень	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.
РН 17. *Добирає* міжпредметні зв'язки курсів біології в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності, відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство».	Практичні завдання, вирішення практичних ситуацій, імітаційні ігри, самостійна домашня робота	Комбінований контроль; тестування; виконання практичних завдань; виконання індивідуального завдання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Складові біологічної освіти школярів

Модель процесу навчання біології. Характеристика діяльності учителя біології та учнів. Зміст шкільної біологічної освіти. Міжпредметні зв'язки в навчанні біології. Біологічні поняття. Етапи формування біологічних понять. Специфічність пояснення навчального матеріалу на уроках біології. . Методика навчання біології як наука і навчальна дисципліна.

Змістовий модуль 2. Засоби і методи навчання біології

Засоби навчання біології. Визначення та функції методів навчання біології, різноманітність класифікацій. Характеристика традиційних методів навчання біології. Методики з розвитку мислення учнів. Вибір та поєднання методів у викладанні шкільного курсу біології.

Змістовий модуль 3 *Інноваційні технології навчання біології*

Інтерактивне навчання, його сутність і особливості. Класифікація інноваційних технологій, аналіз їх застосування на уроках біології. Реалізація проектної технології в навчанні біології. Застосування навчальних ресурсів інформаційно-комунікативних технологій.

Змістовий модуль 4. *Контроль навчальних досягнень учнів з біології*

Цілі і функції контролю учнів з біології. Вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Види і форми контролю. Характеристика методів контролю ЗУН учнів з біології. Формувальне оцінювання. Правила і техніка контролю та оцінювання успішності навчальної діяльності учнів. Оцінювальна діяльність учителя біології.

Змістовий модуль 5. *Сучасний урок біології.*

Поняття «форма навчання». Урок як основна організаційна форма навчання біології. Вимоги до сучасного уроку біології. Класифікації уроків біології. Характеристика основних етапів уроку біології.

Змістовий модуль 6. *Методика навчання біології в 7-9 класах*

Методика проведення перших уроків курсу «Біологія» Зміст і завдання курсу біології 7 класу. Методика формування загальнобіологічного поняття «клітина». Методика вивчення тем курсу біології 7 класу. Засоби і методи навчання матеріалу про тварини. Особливості зоологічних екскурсій.Методика проведення узагальнюючих уроків.

Зміст і завдання курсу біології 8 класу. Методика формування цитологічних, гістологічних, анатомічних, фізіологічних понять на уроках біології в 8 класі. Методика викладання матеріалу про організм людини.

Зміст і завдання курсу біології 9 класу як заключної частини шкільного предмету «Біологія». Методика викладання тем курсу основ системної біології.

Змістовий модуль 7. *Система організаційних форм навчання біології.*

Екскурсія як обов'язкова форма навчання біології, її функції. Методика організації та проведення біологічної екскурсії. Позаурочна робота з біології. Форми позакласної роботи з біології. Факультативи і курси за вибором.

Змістовий модуль 8. *Матеріально-технічна база навчання біології*

Кабінет як матеріально-технічний засіб навчання біології. Вимоги до використання класу-лабораторії в освітньому процесі. Матеріальне оснащення лабораторного приміщення. Основи організації куточку живої природи.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	**Назва теми**	**Кількість годин**	**Згідно з розкладом**
		о/д.ф.	
Лекція 1	Зміст і особливості біологічної освіти школярів	**4**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 1*
Практичне заняття 1	Методика навчання біології як наука і навчальна дисципліна	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 1*
Лекція 2	Методики розвитку мислення учнів у навчанні біології.	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 1*
Самостійна робота	Методика навчання біології як галузь педагогічної науки. Історичні джерела й аспекти розвитку МНБ. Професійний портрет сучасного вчителя біології. Структурні компоненти процесу навчання біології. Основні закономірності та принципи навчання біології. Джерела та рівні конструювання змісту шкільної біологічної освіти. Зміст природничої освітньої галузі в Державному стандарті базової середньої освіти. Зміст біологічної освіти. Предметний та діяльнісний компоненти змісту	9	*1-2тижні*

	біологічної освіти. Поняття про якість освіти. Функції змісту освіти. Біологія як навчальний предмет. Особливості побудови модельних програм, підручників, робочих зошитів.		
Лекція 3	Засоби і методи навчання біології та їх взаємозв'язок	**4**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 1*
Практичне заняття 2	Засоби і методи навчання біології.	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 1*
Самостійна робота	Поняття про засоби навчання та їх класифікацію. Методика використання засобів навчання на уроках біології. Поняття про методи та методичні прийоми навчання та їх класифікацію. Структура та функції методу. Методика використання традиційних методів навчання на уроках біології	9	*1-2 тижні*
Лекція 4	Інноваційні технології навчання біології	**4**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 3*
Практичне заняття 3	Інтерактивне навчання біології	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 3*
Самостійна робота	Методичні прийоми інтерактивних технологій в навчанні біології. Застосування інформаційно-комунікативних технологій на уроках біології. Метод проєктів як вимога сьогодення. Дослідницькі проєкти з біології.	10	*3-4 тижні*
Лекція 5	Контроль навчальної діяльності учнів з біології	**4**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 3*
Практичне заняття 4	Контроль навчальної діяльності учнів з біології	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 3*
Самостійна робота	Форми та методи контролю навчальних досягнень учнів з біології. Види та рівні оцінювання навчальних досягнень учнів. Формувальне оцінювання. Таксономія Блума. Методичні прийоми формувального оцінювання. Групи результатів: ГР1 – проводить дослідження природи, ГР2 - здійснює пошук та опрацбовує інформацію, ГР3 - усвідомлює закономірності природи	8	*3-4 тижні*
Лекція 6	Форми навчання. Сучасний урок біології	**2**	*1 раз на 2 тижні*

			/тиждень 5
Самостійна робота	Урок. Основні вимоги до сучасних уроків біології. Типологія уроків. Характеристика основних етапів уроку	9	*5-6 тижні*
Лекція 7	Методика навчання біології в 7 класі	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 5*
Практичне заняття 5	Методика навчання перших уроків біології. Проведення імітаційної гри «Урок біології в 7 класі»	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 7*
Практичне заняття 6	Методичні підходи до вивчення різноманітності тварин. Проведення імітаційної гри «Урок біології в 7 класі»	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 7*
Самостійна робота	Методика проведення уроків біології в 7 класі. Дослідження та експериментування. Орієнтація змістовного наповнення в 7 класі переважно на ознайомленні учнівства з біорізноманіттям організмів, їх основними групами та особливостями цих груп. Формування уявлення про відмінності і схожі риси різних груп організмів, їх взаємодію між собою, значення в природних екосистемах та в житті людини	12	*5-7 тижні*
Лекція 8	Методичні особливості викладання матеріалу про організм людини	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 7*
Практичне заняття 7	Методичні особливості викладання організму людини. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 8 класі	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 9*
Самостійна робота	Методика вивчення організму людини, Формування біологічних і здоров'язбережувальних компетентносей. Особливості дослідницько-пошукової діяльності на уроках біології в 8 класі.	4	*7-9 тижні*
Лекція 9	Методика вивчення основ системної біології в 9 класі	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 9*
Практичне заняття 8	Методика проведення уроків про клітинний рівень організації життя. Проведення імітаційної гри «Урок біології» в 9 класі	2	*1 раз на 2 тижні /тиждень 11*
Самостійна робота	Методика формування понятійного апарату основ системної біології в учнів 9 класу. Методика розв'язування біологічних задач. Передпрофільна підготовка з біології.	9	*9-11 тижні*

Лекція 9	Екскурсія як обов'язкова організаційна форма навчання біології	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 9*
Лекція 10	Система організаційних форм навчання біології	**4**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 9*
Самостійна робота	Система організаційних форм навчання біології. Екскурсія як особлива форма навчання біології. Особливості методики організації та проведення природничих екскурсій. Методика організації та проведення позаурочної роботи учнів з біології. Методика організації та проведення позакласної роботи учнів з біології. Особливості організації освітнього процесу з біології в інклюзивному класі	6	*11-13 тижні*
Лекція 11	Матеріально-технічна база навчання біології	**2**	*1 раз на 2 тижні /тиждень 13*
Самостійна робота	Кабінет біології як матеріально-технічний засіб навчання. Складові кабінету біології. Організація та проведення роботи педагога та учнів. Особливості створення і використання куточку живої природи в освітньому процесі.	6	*11-13 тижні*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	**5**

Практичне заняття №2	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	**5**
Тестовий контроль № 1	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Практичне заняття №3	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі	**5**

	джерелами		завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	
Тестовий контроль № 2	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Практичне заняття №4	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	**5**
Тестовий контроль № 3	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Практичне	*Теоретичні*:	Розміщено в СЕЗН	Студент/студентка	**5**

заняття №5	опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	ЗНУ	приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	
Тестовий контроль № 4	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Практичне заняття № 6	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної	**5**

			домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняттяпрактичного заняття	
Атестаційна контрольна робота	Контрольна робота виконується студентом за індивідуальним варіантом у позанавчальний час протягом тижня.	Кожна робота складається з 3-х практичних завдань	**8-7 балів** – студент самостійно виконує не менше 90% завдань; письмова робота оформлена акуратно та у відповідності до вимог; **6-3 балів** – студент самостійно виконує не менше 50% завдань; **2-1 бал** – студент самостійно виконує близько 10% завдань	**8**
Практичне заняття №7	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове	**5**

			виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	
Практичне заняття №8	*Теоретичні*: опитування, обговорення теоретичних запитань; *Практичні*: письмове та усне виконання навчальних завдань, контроль результатів роботи *Самостійна домашня робота*: виконання практичних завдань, самостійна робота з інформаційними джерелами	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Студент/студентка приймає активну участь в обговоренні теоретичних питань на занятті – *1 бал*; приймає участь в обговоренні на занятті – *0,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі навчальні завдання на занятті повно і правильно – *3 бала*, часткове виконання завдань – *1,5 бала*. студент/студентка виконав (ла) всі завдання самостійної домашньої роботи повно і правильно – *1 бал*; часткове виконання завдань – *0,5 бала*. студент/студентка не виконав (ла) завдання – *0 балів*. Термін - до наступного практичного заняття	**5**
Тестовий контроль № 5	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Тестовий контроль № 6	Онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ	20 тестових запитань з однією правильною відповіддю	Правильна відповідь на тестові запитання. Термін - тиждень	**2**
Усього поточний контроль	**15**			**60**
Підсумковий контроль				

Екзамен	Теоретичні запитання та практичні завдання	Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ	Підсумкове онлайн тестування у СЕЗН ЗНУ з 10 теоретичних запитань і 10 ситуативних завдань з однією правильною відповіддю	**20**
	Індивідуальне практичне завдання	Індивідуальне практичне завдання узагальнює набуті студентами біологічні, психолого-педагогічні, науково-методичні знання та уміння. Студенти за власним бажанням обирають один із двох способів виконання індивідуального завдання. *Для першого способу* – студенти повинні написати розгорнутий план-конспект одного уроку біології 7-9 кл., в якому реалізують визначений компонент тієї чи іншої педагогічної технології. Для студентів, які під час проведення імітаційної гри «Урок біології» на практичному занятті, виконували роль «учителя» цей досвід зараховується в якості *другого способу* виконання ІПЗ за умови відповідного оформлення плану-конспекту проведеного уроку	Критерії оцінки розміщено в СЕЗН ЗНУ	**20**
Усього підсумковий контроль				**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Грицай Н. Б. Методика навчання біології : навчальний посібник. Рвіне: ТзОВ «Дока центр», 2016. 272 с.
2. Загальна методика навчання біології : навч. посібник / За ред. І.В.Мороза. Київ: Либідь, 2006. 529 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. Київ, 2008. 528 с.
4. Кузьмінський А. І, Омеляненко В. Л. . Педагогіка : підручник Київ, 2008. 447 с.
5. Мороз І.В., Гончар О.Д., Буяло Т.Є. Методика навчання біології : практикум для студ. вищих навч. закладів біол. спеціал. За ред. І.В.Мороза. Київ, 2005. 90 с.
6. Навчання біології учнів основної школи / Матяш Н.Ю., Коршевнюк Т.В., Рибалко Л.М., Козленко О.Г.: методичний посібник. К.: КОНВІ ПРІНТ, 2019. 208 с
7. Перетятько В.В. Методика викладання біології: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Біологія». Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 98 с
8. Перетятько В.В. Методика викладання біології: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Біологія» освітньо-професійної програми «Біологія». Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 143 с.
9. Тарасова С.М., Комачова А.М., Міхеєва Г.М. Методика навчання біології : мавчальний посібник. Миколаїв, 2021. 354 с.
10. Технологія навчання біології : навчальний посібник / Укл.: Турай О.І., Русняк Т.М. Чернівці, 2005. 112 с.
11. Шулдик В.І. Методика навчання біології. Практикум у модулях : навч.-метод. посібник. Умань, 2004. 120 с.
12. Dr. M. Maria Saroja, E.Michael Jeya Priya. TEACHING OF BIOLOGICAL SCIENCE. New Delhi, 2019. 528 p.

Додаткова:

1. Грицай Н.Б. Методика підготовки та проведення екскурсій з біології : навчально-методичний посібник. Рівне : О. Зень, 2016. 232 с.
2. Мариненко Л.В., Задорожній К.М. Біологія. 8 клас : навчально-методичний посібник. Харьків, 2017. 128 с.

3. Перетятько В.В. Деякі аспекти формування професійної компетентності у майбутніх учителів біології *Педагогічна освіта: теорія і практика. Збірник наукових праць* . 2018. Т. Ч. 1. № Вип. 24 (1-2018). С. 335-340.

4. Позакласні біологічні заходи / упоряд. Задорожний К.М. Харків, 2010. 127 с.

5. Розвиток інтелекту та пізнавальної діяльності на уроках біології / уклад. Задорожний К.М. Харків, 2009. 110 с.

6. Судакова І. Є. Методика навчання біології як загальноосвітньої дисципліни з використанням мультимедійних засобів у коледжі : автореф. дис. … канд. пед. наук. Київ, 2012. 16 с.

7. Уварова І.О. Біологія. 9 клас : розробки уроків до підручника К.М. Задорожнього. Харків, 2018. 128 с.

8. Sonika Rajan Methodology of Teaching Science. Pearson Education India, 2012. 184 p.

9. Jasmin Ahmad. Teaching of Biological Sciences (Intended for Teaching OF Life Sciences, Physics, Chemistry and General Science)**.** PHI Learning Pvt. Ltd., 2011. 346 p.

Інформаційні ресурси

1. Модельні навчальні програми «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти URL: https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/pryrodnycha-osvitnia-haluz/

2. Освітній проект «На Урок». URL : https://naurok.com.ua/

3. Освітня платформа «Освіторія». URL : http://osvitoria.org/

4. Система Інтерактивний урок. URL: http:// lessons.com.ua

5. Український біологічний сайт. URL: http://biology.org.ua

6. Учительська світлиця. Сайт для сучасного вчителя. URL: http://uchitelska.at.ua.

7. K. Jaya Sree. Methods Of Teaching Science Discovery Publishing House, 2010. 336 p. URL : https://books.google.com.ua/books?id=zhbZ0iILSaAC&hl=ru&source=gbs_similarbooks

8. Archana Tomar.Teaching of Biology Kalpaz Publications, 2004. 276 p. URL : https://books.google.com.ua/books?id=cWin1zTgm9EC&hl=ru&source=gbs_book_similarbooks

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за запитаннями і демонстрації виконаних завдань аудиторної та позааудиторної роботи визначеними планом заняття в робочому зошиті. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від студентів

відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Індивідуальне практичне завдання – план-конспект уроку біології особливо суворо перевірятимуться на предмет запозичень із методичних розробок учителів біології. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час анять дозволяється виключно у навчальних цілях: опрацювання тексту лекційного матеріалу, опрацювання плану і навчальних завдань практичного заняття, ознайомлення з додатковою інформацією на сторінці навчальної дисципліни СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, довідкової інформації тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Всі робочі оголошення розміщуватимуться в Moodle та можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. *Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем*. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу viktoriyaperetyatko@np.znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними

домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.
ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/
ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim
ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius